

Iguals i diferents

Hi ha un curt nombre d'adjectius que es poden usar també com a adverbis de manera. L'un d'ells, segons el Diccionari Fabra i la Gran Enciclopèdia Catalana, és *igual*, el qual, doncs, en oracions com *Tots caminen igual* (exemple del Fabra), *Pensem igual* o *Són igual d'alts* (exemples de l'Enciclopèdia), significa "d'una manera igual". En canvi, cap d'aquests dos repertoris no admet un valor adverbial anàleg per a l'adjectiu de sentit oposat, és a dir, *diferent*, i, d'altra banda, curiosament, no recullen tampoc la forma pròpiament adverbial corresponent a aquest adjectiu, obtinguda amb el sufix *ment*, això és; *diferentment*; així com recullen —tot i reconeixent a *igual* el valor d'adverbi— la forma *iguament*. Segons el Fabra i l'Enciclopèdia, per consegüent, tant podem dir *Pensem igual* com *Pensem iguament*, però no preveuen que es pugui dir ni *Pensem diferent* ni *Pensem diferentment*. Sempre podríem dir, és clar, *Pensem d'una manera diferent*, que és una solució d'una bondat òbvia.

No creiem que hi hagi res que s'oposi a l'ús de la forma adverbial *diferentment*, car l'obtenció d'aquestes formes és quasi mecànica: només cal afegir la terminació *ment* a la forma femenina de l'adjectiu. Sinó que hi ha certs adjectius que, per la forma o pel significat, no semblen admetre aquest procediment. Per això sempre hem considerat que els diccionaris han d'incloure tots els adverbis de manera en *ment* realment existents o possibles, sense deixar que decideixi aquesta possibilitat el bon criteri del consultant. El nostre, en aquest cas concret, no sap veure, com hem dit, cap obstacle a la formació de *diferentment*. I, d'altra banda, tampoc no sembla que n'hi hagi cap per a l'ús de la forma adjectiva *diferent* amb valor adverbial. Efectivament, frases com *Ho fan diferent*, *Treballen diferent*, *Nosaltres pensem diferent*, etc., ens són més que familiars i creiem que es pot afirmar que pertanyen a la llengua real. En resulta, doncs, que, a més de les solucions òbvies que hem indicat, *Pensem d'una manera diferent*, *Ho fan d'una manera diferent*, podríem dir també, amb el mateix valor, *Pensem diferent* i *Pensem diferentment*, *Ho fan diferent* i *Ho fan diferentment*. Si havíem de triar, però, ens decantaríem per l'ús de *diferent* amb valor adverbial, que ens sembla el més normal, i que creiem que els diccionaris haurien de recollir.

Albert Jané